

انتشارات دانشگاه تهران
۳۸۸۴
چاپ چهارم

زبان تخصصی موسیقی

تألیف

دکتر امین هنرمند

عضو هیأت علمی دانشگاه تهران

با مقدمه

دکتر کریس ترن بارو

به همراه سی‌دی صوتی با صدای

دکتر ستاره بهشتی

عضو هیأت علمی دانشگاه تهران

شماره مسلسل ۱۰۲۹۰

شماره انتشار ۳۸۸۴

انتشارات دانشگاه تهران

سرشناسه	: هرنمند، امین، ۱۳۶۰ - Honarmand, Amin
عنوان و نام پدیدآور	: Amin Honarmand /English Language in Music
مشخصات نشر	: تهران: دانشگاه تهران، مؤسسه انتشارات، ۱۳۹۶.
مشخصات ظاهری	: ۲۰۶ ص.
فروست	: انتشارات دانشگاه تهران، شماره انتشار ۳۸۸۴.
شابک	: 978-964-03-7097-1
وضعیت فهرست‌نویسی	: فیبا
یادداشت	: انگلیسی.
یادداشت	: چاپ چهارم.
یادداشت	: واژه‌نامه.
یادداشت	: کتابنامه.
آوانویسی عنوان	: اینگلیش...
موضوع	: زبان انگلیسی -- کتاب‌های قرائت -- موسیقی
موضوع	: زبان انگلیسی -- راهنمای آموزشی (عالی)
موضوع	: زبان انگلیسی -- آزمون‌ها و تمرین‌ها (عالی)
شناسه افزوده	: دانشگاه تهران، مؤسسه انتشارات
رده‌بندی کنگره	: ۱۳۹۸ ۹-م۹/۱۱۲۷ PE
رده‌بندی دیویی	: ۴۲۸/۶۴
شماره کتابشناسی ملی	: ۴۹۲۱۴۸۸

این کتاب مشمول قانون حمایت از حقوق مؤلفان و مصنفان است. تکثیر کتاب به هر روش اعم از فتوکپی، ریسوگرافی، تهیه فایل‌های pdf، لوح فشرده، بازنویسی در وبلاگ‌ها، سایت‌ها، مجله‌ها و کتاب، بدون اجازه کتبی ناشر مجاز نیست و موجب پیگرد قانونی می‌شود و تمامی حقوق برای ناشر محفوظ است.
(این کتاب با کاغذ حمایتی به چاپ رسیده است.)

عنوان: English Language in Music

تألیف: دکتر امین هرنمند

نوبت چاپ: چهارم

تاریخ انتشار: ۱۳۹۸

شمارگان: ۲۰۰ نسخه

ناشر: مؤسسه انتشارات دانشگاه تهران

چاپ و صحافی: مؤسسه انتشارات دانشگاه تهران

«مسئولیت صحیفه است»

خیابان کارگر شمالی - خیابان شهیرری - مؤسسه انتشارات دانشگاه تهران

پست الکترونیک: press@ut.ac.ir - تارنما: http://press.ut.ac.ir

بخش و فروش: تلفکس ۸۸۳۳۸۷۱۲

Contents:

FOREWORD	ix
CHAPTER 1: Rhythm and Meter	1
CHAPTER 2: Pitch and Interval.....	17
CHAPTER 3: Scale and Mode.....	33
CHAPTER 4: Harmony, Counterpoint, and Voice Leading	49
CHAPTER 5: Music Genre and Style.....	69
CHAPTER 6: Form and Analysis	87
CHAPTER 7: Musical Instruments, Orchestration, and Texture	113
CHAPTER 8: Music Ensembles and the Art of Performance	139
CHAPTER 9: Electronic Music and Technology.....	153
CHAPTER 10: Music Education.....	171
APPENDIX 1: List of Musical Symbols	188
APPENDIX 2: List of Musical Instruments.....	193

درباره مؤلف:

امین هنرمند در تهران متولد شد و تحصیلات مقدماتی موسیقی را در دانشگاه تهران به پایان رساند. پس از اخذ لیسانس موسیقی کلاسیک (۱۳۸۴) برای ادامه تحصیل عازم کانادا شد و مدرک فوق لیسانس آهنگسازی (۱۳۸۶) و دکترای آهنگسازی (۱۳۹۱) را با بورس کامل از دانشگاه تورنتو دریافت کرد. از اساتید او در دوران تحصیل در کانادا می‌توان چن کانین، الکساندر ریپورت، کریستوس هاتزیس (آهنگسازی و ارکستراسیون)، رایان مک‌لند (آنالیز موسیقی تنال)، مارک سالین (آنالیز موسیقی آتنال) دنیس پتریک (موسیقی الکترواکوستیک) و همچنین در دوره‌های کوتاه مدت موری شیفر، جورج سانتاکیس، روبرتو سیرا، الهندرو وینیائو (موسیقی الکترواکوستیک) و مایکل دنا (موسیقی فیلم) را نام برد.

آثار هنرمند در کانادا، آمریکا، روسیه و ایران توسط نوازندگان، گروه‌ها و ارکسترهای متعددی از جمله ارکستر سمفونیک جوانان تورنتو، ارکستر فیلامونیک بافالو، ارکستر سمفونیک تهران، گروه کر شهر تهران و وکاپلا اجرا و ضبط شده است. از جوایز و فلوشیپ‌های آهنگسازی دریافتی او می‌توان به کسب اولین جایزه باربد در رشته بهترین آهنگساز کلاسیک (بر اساس اثر منتشر شده) از جشنواره فجر (۱۳۹۴)، رتبه دوم در مسابقه بین‌المللی موسیقی فیلم "نایتینگل" (۱۳۸۸)، اهدای جایزه توسط کمپانی (KORG)، کسب رتبه اول در فراخوان ارکستر جوانان تورنتو (۱۳۸۸)، جایزه نقدی و اجرای اثر، کسب جایزه اول برای موسیقی سریال آشپزباشی از دومین جشنواره جام جم (۱۳۹۱)، کسب جایزه بهترین موسیقی از جشنواره پویا نمایی بسیج (۱۳۹۲) و فلوشیپ‌های لوتار کلاین (۱۳۸۷-۱۳۸۹) و تئودرُس میرکاپلوس (۱۳۸۵-۱۳۸۶) از دانشگاه تورنتو اشاره کرد. مجموعه آثار هنری او با عنوان شبکه‌های بی‌کلام (۱۳۹۴) و منتخبی از موسیقی او برای فیلم و سریال با عنوان *دیروز تا امروز* (۱۳۹۵) توسط موسسه ماهر منتشر شده است. آخرین آثار او *سنات برای کلارینت و پیانو در سه موومان* به سفارش پیتر استول (مدرس کلارینت دانشگاه تورنتو) و *قطعه برای آواز و پیانو* به سفارش چن کانین (استاد بازنشسته دانشگاه تورنتو) بوده است.

پیش از این، کتاب‌های *مقدمه‌ای بر آنالیز موسیقی آتنال* (۱۳۹۴) و *مقدمه‌ای بر تحلیل موسیقی آلفرد شنیتکه* (۱۳۹۵) به قلم او توسط انتشارات دانشگاه تهران منتشر شده است. وی همچنین چندین مقاله علمی-پژوهشی و ترجمه کتاب نگرش کلاسیک به هارمونی و پیانوی جز (انتشارات سوره مهر، ۱۳۸۵) را به چاپ رسانده است. او هم اکنون عضو هیأت علمی دانشگاه تهران است و دروس آهنگسازی، ارکستراسیون، آنالیز موسیقی قرن بیستم و موسیقی الکترونیک را در مقطع کارشناسی ارشد این دانشگاه و دانشگاه هنر تدریس می‌کند. پیش از این وی به مدت پنج سال در دانشگاه تورنتو (در مقام دستیار) و سایر مراکز معتبر کانادا به تدریس دروس موسیقی اشتغال داشته است. دکتر

هنرمند داوری جشنواره موسیقی فجر، دوسالانه پژمان، مسابقه آهنگسازی خانه موسیقی، جشنواره موسیقی صبا و دهها پایان نامه کارشناسی ارشد را در کارنامه دارد. او از سال ۱۳۹۴ عضو شورای واژه-گزینی فرهنگستان زبان و ادب فارسی است.

مقدمه مؤلف:

کتاب حاضر نخستین کتاب زبان تخصصی موسیقی برای مخاطب فارسی زبان است. همانطور که از عنوان مشخص است، هدف کتاب معرفی اصطلاحات تخصصی، درک مطلب و همچنین تقویت توانایی پاسخ‌گویی به سوالات مربوط به رشته موسیقی به زبان انگلیسی است. در این راستا، ۱۰ فصل با موضوعات کلی و دربرگیرنده غالب مباحث موسیقایی در نظر گرفته شده که هر یک از آنها دو متن را شامل می‌شود؛ متن اول که محتوای ساده‌تری دارد، به مفاهیم ابتدایی می‌پردازد و متن دوم که غالباً پیشرفته‌تر است، مباحث خاص‌تر مربوط به موضوع فصل را توضیح می‌دهد. در کنار مرور تئوری عمومی و مبانی موسیقی کلاسیک، مطالب و دیدگاه‌های جدیدتر در ارتباط با شیوه‌های آنالیز، سبک‌ها، فنون و تکنولوژی مرتبط با نیمه دوم قرن بیستم و دوران معاصر نیز مد نظر بوده است. موضوعات کتاب به زبان فارسی عبارتند از فصل ۱: ریتم و متر، فصل ۲: نغمه (نت) و فاصله، فصل ۳: گام و مد، فصل ۴: هارمونی، کنترپوان و هدایت صدا، فصل ۵: ژانر و سبک، فصل ۶: فرم و آنالیز، فصل ۷: سازشناسی، ارکستراسیون و بافت، فصل ۸: آانسامبل‌های موسیقی و هنر اجرا، فصل ۹: موسیقی الکترونیک و تکنولوژی، فصل ۱۰: تحصیل و تعلیم موسیقی. برخلاف بعضی از شیوه‌های آموزش زبان که در آنها استفاده از زبان مادری منع می‌شود، در این کتاب پس از هر متن، فهرست لغات تخصصی (که در متن نیز پررنگ شده‌اند) به همراه معنی آنها به زبان فارسی آورده شده است. نگارنده معتقد است که با توجه به سابقه ذهنی مخاطب در مورد مفاهیم مشخص موسیقی، ارائه معادل شناخته‌شده در زبان فارسی به جای توضیحات انگلیسی، باعث یادگیری سریع‌تر و مؤثرتر لغات می‌شود. در مورد کلمات، ذکر مورد ضروری به نظر می‌رسد:

- ۱- طبیعتاً برخی کلمات در فصل‌های مختلف استفاده شده‌اند، اما تنها در متنی که ارتباط نزدیک‌تری با مفهوم لغت دارد پررنگ و در لیست اصطلاحات مربوط به آن آورده شده است.
- ۲- کلماتی که معانی موسیقایی مختلف دارند، در لیست لغات فصل‌های مربوطه تکرار شده‌اند و هر بار تمامی معادل‌های فارسی، اما با ترتیبی متفاوت در مقابل آن نوشته شده است. در مقابل معانی فارسی، شماره فصلی از کتاب که در آن لغت مورد نظر با مفهوم متمایزی به کار رفته، در پرانتز نوشته شده است؛ مثلاً "۱. رابط، پل ۲. خرک (ف ۷)" مقابل کلمه bridge در فصل "فرم و آنالیز" به این معنی است که این اصطلاح در فصل فعلی با معنی بخش رابط یا پل و در فصل ۷ که موضوع سازشناسی و ارکستراسیون است، به معنی خرک سازهای زهی به کار رفته است.
- ۳- در معادل‌های فارسی، کلمات یا اجزای مکمل که برای درک بهتر خواننده اضافه شده‌اند در براکت قرار گرفته‌اند. همچنین از پرانتز برای مشخص کردن موضوع مرتبط با معنی استفاده شده است.

مثلاً "کر" (آوازی یا گروه سازی هم‌خانواده) "در مقابل اصطلاح choir نشان می‌دهد که کلمه "کر" هم در رابطه با گروه آوازی و هم در مورد خانواده سازهای مشابه کاربرد دارد.

۴- اگرچه فهرست لغات صرفاً برای ارائه معادل فارسی (و نه آموزش مفهوم کلمه) طراحی شده، در مواردی، پس از معنی موجز کلمه، توضیح کوتاهی نیز به صورت ایتالیک و پس از دو نقطه آورده شده است؛ مثل "اجرای مضاعف: اجرای دو ساز توسط یک نوازنده".

۵- در کنار لغات غیر ترکیبی از *adv* و *adj*، *v* و *n* به ترتیب برای مشخص کردن اسم، فعل، صفت و قید استفاده شده است. در ذکر این موارد، تنها حالاتی از کلمه که در موسیقی کاربرد دارد مد نظر بوده است. این موضوع در مورد ترجمه فارسی نیز صادق است و معانی عمومی کلمات نوشته نشده‌اند.

۶- در انتخاب و نحوه نوشتن کلمات شیوه رایج در آمریکا مد نظر بوده است؛ با این حال در مواردی نظیر اسامی شکل‌نت‌ها، شیوه معمول در بریتانیا نیز پس از اصطلاح رایج در آمریکای شمالی، یادآوری شده است.

۷- لغاتی که مفهوم کم‌وبیش یکسانی دارند در هر خانه از جدول پشت سر هم نوشته شده‌اند و با توجه به قرارگیری بر اساس حروف الفبا، با جابه‌جایی به دفعات در یک فهرست دیده می‌شوند. این تکرار به دلیل سهولت یافتن همه آنها بر اساس حرف اولشان انجام شده است. مثلاً، *bar/measure* در بخش حرف B از فهرست اول لغات فصل ۱ و *measure/bar* در قسمت حرف M همان فهرست مشاهده می‌شود. در صورتی که هر دو کلمه با یک حرف شروع می‌شود، این تکرار به دلیل قرارگیری آنها پشت سر هم حذف شده است؛ مثلاً ترکیب *tuba player/tubist* تنها یک بار در جدول آمده است. همچنین اگر لغت دوم منحصر به بریتانیا بوده است، به عنوان لغت اول دیده نمی‌شود.

۸- تنها استثناء در مورد فهرست لغات تخصصی در فصل آخر مشاهده می‌شود که به مبحث تحصیل و آموزش موسیقی می‌پردازد. در این فصل، با توجه به اهمیت موضوع و مورد سؤال قرار گرفتن آن از طرف بسیاری افراد، برخی کلمه‌های عمومی، اما در عین حال مرتبط با تحصیل موسیقی نیز در متن پررنگ شده و در فهرست قرار گرفته است.

در انتهای هر فصل، سه گروه سوال که در کل کتاب ۴۲۰ مورد را شامل می‌شود، طرح شده است. گروه اول شامل ۱۰ سوال چهارگزینه‌ای است که از متن گرفته شده‌اند. در گروه دوم از خواننده خواسته شده است که شکل صحیح ۲ کلمه برگرفته از متن (اعم از اسم، فعل، مصدر، صفت یا قید) را در جاهای خالی قرار دهد. لازم به ذکر است که جملات این بخش لزوماً مربوط به متون نیستند و خواننده برای پاسخ دادن نیازی به مراجعه دوباره به آنها ندارد. در نهایت، ۵ سوال تشریحی برای پاسخ کتبی یا شفاهی طرح شده‌اند. در پایان کتاب، لیست علائم و سازهای پرکاربرد به ترتیب حروف الفبای انگلیسی پیوست شده است تا خوانندگان بتوانند در صورت نیاز، معادل انگلیسی آنها را به سرعت بیابند. تمامی

متون و فهرست کلمات با صدای همکار ارجمند، سرکار خانم دکتر ستاره بهشتی (عضو هیأت علمی دانشگاه تهران)، ضبط و در قالب سی‌دی ضمیمه کتاب شده است تا خوانندگان با راحت‌ترین و مؤثرترین شیوه، تلفظ صحیح و رایج آنها در آمریکای شمالی را فراگیرند. همچنین، خوانندگان می‌توانند برای آزمون درک شنیداری و تقویت آن، ابتدا لغات متن را مطالعه و در مرحله بعد فایل‌های صوتی را بدون استفاده از کتاب گوش کنند و سپس به سوالات پاسخ دهند. لغاتی که بیش از یک تلفظ رایج دارند، اگرچه در متن تنها با یک شکل بیان شده‌اند، در فهرست لغات با تمامی تلفظ‌های رایج معرفی شده‌اند.

با وجود اینکه سعی شده است موضوعات انتخابی و متون، غالب مباحث رایج موسیقی و بیش از ۸۰۰ لغت تخصصی را پوشش دهد، ادعایی در مورد جامع و کامل بودن کتاب وجود ندارد؛ اما بدون شک درصد بالایی از اصطلاحاتی که ممکن است دانشجویان در هنگام تحصیل در یک دانشگاه انگلیسی‌زبان، یا مطالعه کتاب‌های موسیقی به این زبان با آنها مواجه شوند، در کتاب گنجانده شده است. در نتیجه، این کتاب نه تنها برای دانشجویان، بلکه برای همه موسیقیدان‌هایی که در مراکز انگلیسی‌زبان تحصیل نکرده‌اند و با زبان انگلیسی عمومی آشنایی مقدماتی دارند، کم‌وبیش مفید خواهد بود. در پایان لازم به یادآوری است که تمامی مباحث این کتاب دانش عمومی محسوب می‌شود و با توجه به هدف آن (مانند کتاب‌های زبان تخصصی سایر رشته‌ها) هیچ دستاورد جدید پژوهشی را در بر نمی‌گیرد. به همین دلیل متون فاقد ارجاع به منابع علمی است.

به رسم معمول، لازم است از دوست و همکارم، آقای دکتر کریس ترن بارو که در نوشتن نسخه اول دو مقاله از بیست مقاله کتاب، ویرایش برخی متون و نگارش پیشگفتار همکاری کرد، سپاسگزاری کنم. همین‌طور از همکار عزیزم، خانم دکتر ستاره بهشتی که علاوه بر قرائت متون، ویرایش ادبی نهایی کتاب را نیز انجام داد قدردانی می‌کنم. از سایر همکاران و دوستان، جناب آقای ایمان فخر (عضو هیأت علمی دانشگاه هنر و مدیر گروه نوازندگی موسیقی کلاسیک) و خانم دکتر آذین موحد (عضو هیأت علمی و مدیر گروه موسیقی دانشگاه تهران)، آقایان سهراب کاشف، پویا حمیدی و پویا ساغری به دلیل کمک-هایشان سپاسگزارم. به‌علاوه، از دانشجویان کارشناسی ارشد فعلی و سابقم، آقایان رامین روشندل، عرفان نادریان، حسین قنبری، هومن رفرف، خانم الهه شاهرودی و به‌ویژه آقای مهرداد غفاری که در غلط‌گیری، آماده‌سازی برخی تصاویر و سوالات کتاب و همچنین فهرست لغات کمک کردند، تشکر می‌کنم. در نهایت از دست‌اندرکاران متعهد و منضبط انتشارات دانشگاه تهران، به‌ویژه آقایان نظام آبادی و آخوندی سپاسگزارم.

امین هنرمند

عضو هیأت علمی دانشگاه تهران

University of Tehran Press
3884
4th Edition

English Language in **Music**

Written by
Amin Honarmand, D.M.A.
University of Tehran

Foreword by
Chris Thornborrow, D.M.A.

CD includes recorded voice of
Setareh Beheshti, D.M.A.
University of Tehran